

Keleivis

is

Upsakymū Ištatimai i Keleivis kastojo po 2 Egr. už kožna, smulkeis Raštais išdrūkamotą Gilę. Gromatas reik šen atrasti: **Bergplatz** (arba Schiefen Berg) № 7.

Karaliaucziaus Broliams Vietuwininkams Žinės parnešas.

Kro. 38.

Karaliaucziuje, 19. Septemberi.

1876.

15. Nedėdienėje po šv. Traicės.

Evang. Matt. 6, 24—34. Grom. Gal. 5, 25 iki 6, 10.

Ar reik sąmę mlyėti?

„Upsiwlkit Bonu Jėzumi Kristumi ir Kuną kawokit, tacziau teipo, kad ne išdyktu!“ Rym. 13, 14. — „Ney wiens jums Mieri te ne iškreipja (iš tū), kurie tur Iššweizdėjimą aukštūs Išmintiūs per sawo pacziū pramanytą Szwentybę ir Pakarystę ir tūmi, kad jie Kuną necziedyja ir Kunui jo Garbės ne dūda jo Keikalui!“ Kol. 2, 23. — „Kurie Kristui prklauso, tie fryziawoj sawo Kuną draug su Geidulieis ir Užšgeidimais.“ Gal. 5, 24. — „Uš sawo Kuną baudžiu ir tą sumaldau, jeib Kitiems (Diewo Žodis) apsfydamš ne patš pastocziau peiktinas.“ 1. Kor. 9, 27. — „Taygi ne dūkite Griekui ponawoti sawo smertelname Kune, jam paklujnus buti jo Geidulitūse; nengi sawo Sqnariūs padūkite Griekui ant Reteišbės, bet patys pasidūkit Diewui!“ Rym. 6, 12 13. — „Kurs sawo Gywasti nor išlaisyti, tas tą prapuldyš, bet kas sawo Gywasti prapuldyš dėl manęs, tas ji ras.“ Matt. 16, 25.

Ant to Klausymo: „Ar reik sąmę mlyėti?“ dūda šitie wiršny priwestieje šwentojo Rašto Berkšmelei beweit pilną Utsakymą: Diewo Žodis mofin mus ant wiendš Pusės sawo Kuną kawoti, ir bara tūsiūs, kurie sawo Kuną ne cziedyja ir jam jo Garbės ne dūda pagal jo Keikalą; ale ant antrš Pusės Kristui Priklausantieje mofinami, sawo Kuną fryziawoti. Taygi rodoš, kad Diewo Žodis su sawimi ne sutar, tacziau anuš pafekantieje Szprukelieci parodo, kaip pirmieje Žodzies išmanytni, o Bonas Jėzus patšai išguldo, kaip Diewo Karalyšėje tulasis Daiktas yra prieš wiršutini Aktiū Iššweizdėjimą; kaip Gywastiūs Išlaisymas yra jo Prapuldymas ir kaip Gywastiūs Prapuldymas yra jo Išlaisymas. Taygi ir turėsim safyti: sawo patiš Meile yra, sawo patiš Nemeile ley Paikšadyimas, o ir sawo patiš Matbojimas yra sawo patiš Meile.

Liesiog tą Prisakymą: „Žmogau, mlyk sąmę pati!“ Bonš Diewš niekur n'iera ištareš. Sawę pati my-

lėti, tai jau kožno Žmogaus, beje kožno gywo Su-twėrimo Prigimtyje yra, ir todėl ne priwalu fokiam Žmogui paliępti, kad jis sawę pati mlytū; tai jau kožnas daro iš sawęs. O Bonš Diewš toktai, kaip girdėjom ir n'uzdraudęs. Ale kadangi Žmoniū Išmintiūs per Grieką didę aptamsinta ir dwašfklūse Dalitūse labay klaidzioja, tay ji ir tame, kas Žmogui ant sawo patiš Meilės pareitiūs didę klydineja. Iš to atšeit, kad Žmogus sawę n'išmintingay mlydams sawo Kuno Geidulius tiel imanydamš pildo, ale tūmi saw didziaunęję Ištadą pasidaro beje i pati Prapulti nūgrimsta.

Sztay, Brangwyno Prietelis sawo Norą kas Dien pildydamš mistyjas saw Meilę išrodęš, o tacziau jis supustyja sawo Kuną bey Dufiā, o ir Palaimā Sawujū. Kurs wišā sawo Šilā ant to pristato, bagotā arba garbingāš pastoti, arba kaip anš Bagoczius kas Dien linksmay ir razkašney gywenti, tošjai iš Wiršaus taipojau rodoš sawę pati mlyš, o tai tacziaus ne Tiesa. Beje jis mly sawę pati, ale powisam ne tikru Budu bet powisam atžagarey. Kagi ben maczytu jam, o kad jis ir wišā Swietā laimētu, o sawo Dufiā patrotytu! Tikrasiš Bagotumas, tikroji Garbė, tikroji Linksmębe yra aukštay, aukštay, kur musū Išganytojis yra. Wiens reik! Sawę mlydams to jėškof. Amen.

Palikimas arba Primirimas nekurio Kubilio.

Artinkimos, Skaitytojau, šendien anam Pataleliui šlapney jerganczio Ligonieš. Gražus ir naudingš Daiktš yra Pabuwimas prie Ligš Pataleliū, ant Mirimo Wieteliū Diewo Waikū. Szirdziei rodoš štaudu yra, Akšs apšišaroja, o tacziau cziapat Szirdyje wēl ir teip gražiey tyša pastoja. Kas czia gul ant majojo to Patalo? Berodoš tiktay Kubilis, ale tacziau Tufū wiens, kurie didzieis wadinami Dangaus Karalyšėje. — Majošos Kankelios, nulyšuos ir kone permatomos, wiens i antrā subdētos gul ant Patalelio Wiršaus, Uškwiepinas sunkus — tantiey rodoš, buš žads jau powisam apšitojēš — Akšs užšimertufios; o Skrostelieci

teip pabalē, Lupos teip pļonos, jau pamēlynawušos, o tamsujū driegnujū Pļaukū Vilnumas apšauczia tyfaji, ištlyštusjū Weideli. — Kaip ilgay dar trufs?

O kas tas, kufs czion flupāja sergancziam Rudikiui prie Szaliēs, sufeitufiafēs Rankas ant Loweliōs Krašto pasidējēs, o ir wēl Galwā ant tujū pariēmēs, su Szirdzia pilna Škaudējimo? Tas yra Rudikēlio Tēws. Jis miel norētū sakyti: „Wiešpatie, tawo Wale te nufidūda!“ Ale czia juf gul wienturtis, mylimafis jo Rudikis, todēl jis teip sakyti nštengia, jis tikt dufauti te gal. Antay, Žadas wēl sugryžo; gilus bey pilns Afifwiepimo Trufis ištēmpja ir ištēla Rudikio Krutiņ. Ir Afys dar atfwiērē, jū Škaidrumas jau yra prapūlēš, smutnay jos žwalgos aplinkuy. Galiaufey atfwiēra dar ir Lupos Kalbėjimui. „Tētyt“, sako Rudikis, su štalta, driegne Rankele Tēwo Štrofius glostydams, „mielafis, brangufis mano Tētyti“. — Šyla sufeimēs ir pasifitipriņēs kļaufia Tēws: „Kogi tu nori, miels mano Rudiki?“ Šilpu Balfeliu kalba Rudikis toliaus sakydams: „Tētyt, kiek — aš — Law — kastoju — per Metā?“ Tas Kļaufymš Tēwui Szirdi lgy weržte suweržia; jam rodas, but kofs kiets Dauts jam Kalle ištigēs ēšās; jis pirma atfartodams rytū tur, kol wēl kalbēti ir atfiliēpti galēdams: „Ticz, mano Rudiki, tyfē!“ ir miflyja, kad tas dabar šopanti ir atbulay kalbēti pradēdās. — Ale šis sawo Kļaufymā atfartodams wēl tare: „Bet aš meldžiu Lawē, Tētyt, sakyt man, kiek aš Law per Metā kastoju?“ Rudiki rimstancziū bey pakajingu padaryti norēdams Tēws wirpencziū Balfu atfate: „Mano Mylimafis, rafi fokius 60 Dorelius kas Metā. Ale del ko tu teip kļaufi? Kam tu tai nori žinoti?“ — „Af Tetuzi“, atfiliēpe Rudikis, „aš pamiflyjau, Tu galētumbei tūs, Piningus dabar ištēliti bēdniems Rudikiamš ant Gero ir prie to manēs afiminti.“ O Tēws greitay abiem Rankomis nutwera Rudikio abi Rankeli ir tafeš su Šyla priššpaužia prie karštujū sawo Lupa. Lgy kaip Šaulele kartais spindžia ir be-lyjant, toks ištēwēzd ir Tēwo Weids, rods Ūšaromis aptēfējēs, ale pro tafeš ir Linkfmingumo parodydams. Teip Smutnybei bey Džiaugšmūi jame beššwarštant, jis tūjauš atfiliēpe: „Ūš noru teip daryti, brangufis mano Rudiki, tikray aš teip fetu daryti.“ — O Walandešē apfimiflyjēs jis dar twircziaus kalbējo sakydams: „Beje, teip aš daryšu kas Metā, kol tikt gyws pateksu; ogi tokiu Budu ir tu, mano mieliaufšis Rudik, ilgiaus tarp mušū ant Žemēs gyweš, ir jey Wiešpats padēs, daug Rudikiū Bēdnujū saw pafkuy parftraufi i Dangaus Karalyštē, i Tēwifkēs Namus.“

Kitaitp ištēwēzd dabar jau Tēwo Szirdyje. Dabar jau galima jam sakyti: „Wiešpatie, Lawo Wale te nufidūda!“ O Rudikis neb' žwalgos daugiaus teip

smutnay aplinkuy, ir jo Szirdele nutyfo. Ilgay ir meilingay Tēwui i Afis be žiurint uštēmerke ir jo Afelēs; jis uztmigo. Ale trumpš tikt t'iera šis Mielgelis, po šeleta Minutū pabunda Ligonis; ant jo Weido Bafajus bey dangištās Škaištumas matomas. Afš-kefniu bey Škaidru Balfu jis pradē kalbēti: „Af, Tētyt, toks salbus buwo tas Regėjims!“ Berlū Wartai, i aufšniafēs Ūlyczias wedantieje, buwo atwiri, o Pulfai Rudikiū lgy toks Twans ištwinio laufan pro tūšus. Tie man priēšais atbēgē pradējo manē buczioti ir wadino manē fitofiu nauju Wardu. Afš rods ne galiu atfiminti, kaip tas Škambejo, ale kaip tas ištēmano, aš dar žinau, butent: „Mylimš del tawo Tēwo.“ — Dabar pazwelge Rudikis miegūstoms sawo Afeliomis aukštyn, Balfuks ējo wis mažyn, o tikt Szniždomš jis dar te šate: „Jau aš pareimi, beje, jau pareimi!“ o tada gulējo czia mandagufis Pawidals, praštots nog sawo Dušids.

Ale Tēws laife sawo Žodi ir laiko tū iki šendien. Kaip jo mylimafis Rudikis ištēštās tape, ējo jis pafkuy Grabo werktancziomis Afimis ir wirpjincziomis Lupomis, ale tyfš Bafajus gyweno smutnoje jo Szirdyje. Juf jie Mylimaji padējo i Diemo Dirwele, fur jis dabar ištis, iki Pawafariui atfstrandant, iki didžiojo šlowingojo Welytū Rytmečio. O priegtam jis juf ir tur toki gražu Balfimā, per kuri jis jaučias, wifados sudraugawots ēšās su sawo Rudikiu, su sawo Miliaufsoju, furjai i Kapā padētas tape. †

Sens Karžygys išt naujojo šio Czieso.

Koks tas buwo Karawimo Nors, kaip Mete 1870 mušū Neprieteliei išt Senowēs, bufent Francuzai, Ddōš priēš mus jēštodami mušū Žemēs Tēwā pyfino! Wos buwo girdēta, kad Tēwifkiei bey Karaliui Priegada artinos, dar jam sawo Armije ne pakamandierawus ir pacziam prie Waifto dar ne ištējus, palinkfmino bey padrašino jo Szirdi wifš tie, kurie išt walnōš Walēs funkiauštoms Apieromis irgi Šywasties Briedžimu jam i Bagalšā flotis weržies. Jauni Wyrufai bey apšeni Wyrui prišimaldodami praše, kad jie i Kareiwjū Gileš štatyti taptu. Tarp šitū senofujū Tēwifkēs Sargū buw ir wiens jau labay sens. — Dienoje 20 tojo Juljjaus be pareings i Raštincziā Krygio Ministerijs Beryne nekurfai Senufs, 78 Metū sens Šilgalwis, prašydams, kad jis pas Pong Ministeri priedeifstas taptu, nefa jis turys su jomi ko kalbēti. Urēdininkui jam ištēguldžius, kad tai ne teip tūjauš ant Wietos einant ir šiam Šyfiui wos galima bufent, praše Senufs,

kad jis tada norint Adjutantui privedams butu. D tai po ir nusidawe. Nūg tojo išsimelbe senasis Kar- žygnas, kursai jau Metūse 1813 bey 14 už Tėvikišės Išvalnyjimą karavęs ir tūkart Garbės Ženkla geležinio Kryžiaus užspėlneš buwo, kad jam ir dabar, su Gin- klais Rankoje prieš Francuzus i Karą ištraukti pawe- lyjama butu. Ministerio Adjutants, nekursai Oberstis, Galwa pafrašęs primine Kareimjui jo aukštaji Senumą. „Bon' Oberstis“, atfakė jisai, mano Galwa rods pra- žilus, bet aš jaučios daugiaus Suldō sawo Kune turys už kelintaji Jaunaji; ju Szucū Geriausioju aš sawo Atlikimą dar lenktyn išpildyti apšimū.“ Senuks ne davęs sawo Apšimimą išsikalbėti ir turėjo galiausey Ponui Krygšministeriui von Noon privestas tapti. Tas išpilde jo Prashymą, o musū Žilgalwis Szucas, anū senujū Garbės wertujū Žegierū wiens, weif po to ištrauke ant Karo Wietōs. — Ale bene ten nuėjus Karo Sunkenybēs bey Wargai jo pašokusyji karžy- gisfaji Kraują ataufys? Ar jo Senatwe (78 Metai!) ji ne spausi pradēs? Ar Maršai per Dienas bey Naktis bey titi Išsilyjimai senaji Szucą ne weif teip iweiks, kad jis to wiso atgrisēs ir n'isfengdams atsi- dėfawos ir greitay atgal pargryš? Ak ne; meš gawom patirti, kad musū Senuks Francuzijoj daugel Musziamas pritapēs, didelē Drafumą bey Išsimanyją išrodēs, už tai antrą geležinyji Kryžū (butent pirmosidōs Klafēs), o po Karo Pasliowimo Garbēs Kryžū raudonojo Erelio užspėlneš. Ale tą weikia šis Karžygnis dabar? Jis Karū daugiaus ney jokiū ne matys; Senuks ne seney i Pakaju nuėjo, o Garbės Ženkluš nekursai jo Waiķū Waiķis iš kėwiridōs Giles Ciecorui atdawe. — g.

Iš Gywenimo musū Kronprinceo Familyjōs.

Musū aukštaji Kronprince — kaip juk jau seney žinoma — už gėrą gruntingą Pamofinimą sawo Ru- dikū didey pasirupin. Pernay Mete, jū Surashymus peržiurint jejei wyresnojo Sunaus Raštās dar ne po- wisam patiko; ji sake, kad Princas Wilhelm dar ne kaip reikiant puikią Ranką rašās. Todēl ji Berlyne tūjans išsiklausinėjo toki Mokytoji, kursai Szuilokams mandages Rašytines pripratinti išmane, ir taji su Gro- mata i jōs Gywenimą parfikwiete. Mokytojū pagal Morą aukštosiōs Motynōs Pamofinimą linksmay apšime, ogi todēl dar ir sušnekēta tape, kad Pamoflas Ryt- metyje ant Ziegoriaus septyniū prasidēti, o kad tamui ir antrafās. jōs Sunus, Princas Endrikis (Heinrich), ritapti turys. Pirmam Rytmetyje ant priskirtōs Adu- nōs Mokytojū i Paloczju parėjus jis Princudu Pa- mofinimo Stuboj jau prie Darbo rado. Ant jo Klau- dymo, argu jiendwiem šita Aduyna ne dar per ankstyba

ėjanti, jodu linksmay nusijūdamu atfliepe, kad jie- dwiejū Darbo Aduyna kas Rytą jau ant Ziegoraus šėjiū prasidēdanti, kad jodu anksti keltis papratusu ēsan- cziū ir kad kožna Rytū Meto Aduyna — kaip sens wokisfās Pręžodis sake — Aukšą sawo Burnoj turinti, tai esti, daug Naudōs pargabenanti. Pribuwimui prie pirmosidōs Pamoflo Aduynōs atftrado ir patš Tėws, mylimasfās musū Kronprincas. Wistlydams, kad Mo- kytojū tokiamē Dute iš Pradžidōs bene Mazumą bai- mings busēs, arba su aukštaiš tokieis sawo Szuilokais per lengwey apsteisēs, jis ji padrasindams tare: „Ogi laikyt man idant aštrej šius Waiķeliūs, n'atleisfinay ir be jokio Atbojimo; juk jie nor ko Gero išmokti ir tur todēl mokintis. Apie tai, kaip jie Pamofle tarpsta arba kofkieis žingsneis jie tame tolyn žengia, Jus man Tarpwalandomis žinią dūkit.“ — Keletą Dienū po to, weif po Rytmečio septintōs Aduynōs, parėjo ir žiupone Kronprinceo i Pamoflo Stubą, dēl Tolyn- žengimo jōs Sunū mandagiame Rašyme apsiludyti norēdama. Wislab ištirti norincziē ir už sawo Ru- dikū pasirupinancziē aukštajei Mokytojū naujaji tą Budą išguldyti, kuriomi jis Ranką ant mandagio Ra- šymo pripratinti išmane, o ji ir širdingay pasidūngē, kad Pamofinims jōs Sunū tame Dalyfē t... paaktuy ējo. Tay nusidawe wienoj Di... aukštejnīs Swetys mazažę šitą Szuil... Rytmetyj, Niekam pirma ne numa... Wieszpatš Ciecorus prie sawo Sunaus... Stubą. Princukai pašokę ant Paswe... šais bėgti norėjo. Ale Ciecorus jodu... sakydams: „Paslikita be sēdincziū... Aduyną!“ — Ciecorus klause dabar... su sawo Szuilokais pafajings ēgās... liepdams pradėjo kalbėti: „Szlown... žasties pasibijoti, kad Princas... ne dawe Mokytojūi tą žodi išf... kad dabar tofs Pasigodimas p... Kalbą puldams klause: „D kas... sawo pradėtaji Atfliepiną pabe... „Aš bijaus, kad Princas Wilhe... manę pranofs (arba Užpakalyj... geray, Wilhelm, iš to aš dži... girdēti“, atfakė Ciecorus. D... pirm Išėjimo jis meilingay... kalbėjo: „Ale dēl Wilhelmo... So Rašymu lenktyn su... turēs pamazinti, už tai... Mokytojūi jau ir pa... atsilikus ir nūg mi... sweikinant, ištare W... smą dēl to, kad jis... Bet ir Ciecorus sawo Dēl...

n'esa Padowanojimu nekūrio Garbės Žentlo, prie Krutinės dėvjamu, jis Mokytojo Pelnymui prisišpažino.

— w —

Atšiliepimai.

1. Wienam Prieteliui iš St.: a) Tos Szventės, kurios Puššventės vadinamos, tai tos, kurios prie Katilikū švenciamos, ale prie Ewangėliškųjų daugiausiai jau ne, kaip antay Joninės, Jofubinės, Minilinės arba ir treciosios Dienos didziųjų Szvencziū ir kelios kitos. Kurs ir iš Ewangėliškųjų hitas Szventės švenczia, tas tai daro iš sawo Walės ir iš senojo Paproccio, ale prie musū tose Dienose Baznyczios jau ne laikomos. Ale ir rodoš jau gana butu, kad kožnas tikt Wiespates statytąjė sekmają Dieną kaip reikiant švęstū, bet dabar ir tojie toli ir placziy didey paniekinama; ogi mes esame tyre, kad kur minėtos Puššventės švenciamos, tay toktai nusidūda tikt Karciamose ir Girtawimūse. Uziot hitas Dienas teip šventus, tay weikiaus welytumbim, kad jos wisay i prastas Dienas paverstos butu.

klaustas, ar man ne nū šio bey to Dowanū pės atsiustū esant: tay turiu atsakyti: atšuncziama, pareit i Kelewi. Kas stow, tai aš n'esu gameš.

tai yra daug baisėne Liga už musū musū Klauplės išgija prie kožno Liweikiey pasmiršta, ale raupsūtas geroką Senumą pareiti. Jam kelis Sqnaris po Sqnario nupuwa iki kol y ir Gywasti atima.

refia, kofia ji šiczion Karaliaucziuje kas Syki atštiey pasakoma. Ale Turgaus išeinu, Prekišs iššia tai per sawo Urediniufus iš Prekiū Žinia išleidzia, o nū hitū sū Kelewi istatoma. Kwiecziu, anding ir Žirniū, kad tū ant Turwis ant 100 Swarū rofojama, is už naujiji Sziepelī pridādama, refia wis pagal Centneri, tai swarū rofojama. R.

Žinia.

ius laike šiose Dieketwirtojo Armėforo bale Miesto Merse-

burg sawo didiji Maniweri turėjo. Su Jassū Browinca rubeziūjas ir Jassū Karalyste, kurios Mieste Leipcig musū Ciecorius Wilhelmš, Karaliaus Alberto pakwiestas teipjau apsilanke. D Leipcigiskieji žmones sawo Ciecoriu prie Szaliės sawo Karaliaus matydami iš Dziangso n'imane ney ką weikti ir ney kaip sawo Ciecoriui Garbę padaryti. D Ciecorius czion podraugiey ant Jassiskio Waisfo Rawija laikes budams pagyre zassiski Karaliu, kad jis sawo Waisfą tokiame graziame Vasilaityme išlaikes. Potam nukeliawo zassiskis Karalius ir i Miestą Merseburg, kur jam Ciecorius daug Garbės išrode, o ji ant Gzejniės užgerdams ir podraugiey primine, kad tasai pastutiniame Kare su Francuzais dar Kronprincas budams Kamandiers wiso hito ketwirtojo Armėforo buwēs ir su tūm Neprietelins macney pergalejēs. Ale wisą tą Maniwerio Grožybę supustyjo iš Dalies didey piktas Oras ir Klaudus Lytus.

— Englante šiose Dienose žmones šen ir ten didziūse Miestūse didzius Surinkimus po nūgum Danguum laiko, kuriūse andš Žemės Ministeriei labay peikiami todel, kadangi jie Turkus šime Kare su Kriščezionimis užstoje ir jiems ne užgynę, Kriščezionis i jų Rankas ipūlusius taip išgastingay muczyti ir nužawinti. Ogi ir buwēsis wyriausias Englanderū Ministeris Wardu Gladstons yra Raštą išdrukawodines, kuriame jis dabar waldancziūsius englistūsius Ministerius del to paties Dalyko didey peikia ir welyj, kad jie su kitomis Gyropūs Waldzionimis sutarę, Turkams uždraustu, Kriščezionis bėdawoti ir Rytū Žemėje tarp Turkū bey tarp Kriščezioniū išmintingą Pakaju padaryti gelbėtu. Ale ar wislab tai prieš Englanderū Ministerius ką maczys, tai ne galim žinoti.

Preke Karaliaucziuje 16. Septemberi.

Ant Turgaus Jawū mentay pareit. Kwiecziei 9 Markiu 50 Pf. iki 10 M. — Pf. už 100 Swarū. Rugieji 8 M. — Pf. iki 8 M. 50 Pf. Mieziei, did., 7 M. 50 Pf. 8 M. — Pf. Alwijos 7 M. — Pf. iki 7 M. 50 Pf. Žirniei, balt., 8 Mf. — Pf. iki 8 Mf. 75 Pf. Kopute 2 M. — Pf. iki 2 M. 50 Pf. nauj. Szep. Szienis 4 M. — Pf. iki 4 M. 50 Pf. Centrs. Sziaudai 3 M. 75 Pf. iki 4 Mf. — Pf. Centrs. Swiestas 1 Mf. 20 Pf. iki 1 M 40 Pf. už Swarg. Kiaufiei 70 Pf. iki 75 Pf. Mandel

Nū 1 mojo Oktoberio prasided šwiezi Metū Bertainis. Todėl aš Brolius meldžiū N'uzmirškkit kožnas sawo Kelewi Gziesu iš Nau apšielūti. R.